

Құрметті студент!

2017 жылы «Әлеуметтік ғылымдар, экономика және бизнес - 1» бағытындағы мамандықтар тобының бітіруші курс студенттеріне Оқу жетістіктерін сырттай бағалау 4 пән бойынша өткізіледі.

Жауап парақшасын өз мамандығыңыздың пәндері бойынша кестеде көрсетілген орын тәртібімен толтырыңыз.

Мамандық шифры	Мамандықтың атауы	Жауап парағының 6-9 секторларындағы пәндер реті
5B050700	«Менеджмент»	1. Экономикалық теория 2. Макроэкономика 3. Маркетинг 4. Менеджмент

- Сұрақ кітапшасындағы тестер келесі пәндерден тұрады:
  - Экономикалық теория
  - Макроэкономика
  - Маркетинг
  - Менеджмент
- Тестілеу уақыты – 180 минут.
Тестіленуші үшін тапсырма саны - 100 тест тапсырмалары.
- Тандаған жауапты жауап парағындағы пәнге сәйкес сектордың тиісті дөңгелекшесін толық бояу арқылы белгілеу керек.
- Есептеу жұмыстары үшін сұрақ кітапшасының бос орындарын пайдалануға болады.
- Жауап парағында көрсетілген секторларды мұқият толтыру керек.
- Тест аяқталғаннан кейін сұрақ кітапшасы мен жауап парағын аудитория кезекшісіне өткізу қажет.

7. - Сұрақ кітапшасын ауыстыруға;
- Сұрақ кітапшасын аудиториядан шығаруға;
- Анықтама материалдарын, калькуляторды, сөздікті, ұялы телефонды қолдануға
қатаң тиым салынады!

8. Студент тест тапсырмаларында берілген жауап нұсқаларынан болжалған дұрыс жауаптың барлығын белгілеп, толық жауап беруі керек. Толық жауапты таңдаған жағдайда студент ең жоғары 2 балл жинайды. Жіберілген қате үшін 1 балл кемітіледі. Студент дұрыс емес жауапты таңдаса немесе дұрыс жауапты таңдамаса қателік болып есептеледі.

Экономикалық теория

1. Экономикалық теорияның пәні:

- A) Игіліктер мен қызметтерді иемденуге байланысты қалыптасқан қатынастарды анықтайды
- B) Экономикалық субъектілер арасындағы өзара қатынасты зерттейді
- C) Экономикалық дамудың принциптерін, экономикалық жүйенің қалыптасу механизмін талдауды зерттеу
- D) Адамдар арасындағы экономикалық қатынастар жүйесін зерттейді
- E) Ғылым ретінде экономикалық құбылыстардың стратегиясы мен тактикасын, экономикалық саясаттың негіздерін өңдейді

2. Өнеркәсіп революциясы мен ҒТІІ даму деңгейі бойынша индустриалды даму дәуіріне дейінгі жүйе:

- A) ұрпақтан ұрпаққа жалғасып отырған дәстүр мен салт бойынша қатынастар қалыптасады
- B) негізгі ресурс ретінде ақпарат саналады, экономиканың бастаушы саласы – материалдық емес сала
- C) ірі машиналық өндіріске дамыған тауар - ақша қатынастарына негізделеді
- D) ауыл шаруашылығы натуралдық шаруашылық және қол еңбегі басым орын алады
- E) натуралды шаруашылық еңбегі дәстүр бойынша жалғасып, жүргізіліп отырады

3. Барлық экономикалық жүйелерді қалыптастырудың негізгі мәселесі:

- A) Өндірісті ұлғайту
- B) Тауарлы шаруашылықты күшейту
- C) Тұтынушының ұсынысы
- D) Айырбас құны
- E) Қарым-қатынасы

4. Индустриалдық жүйе:

- A) Өндіріс факторларын дамытуда тауарлар шығаруға негізделеді
- B) Ауыл шаруашылығында натуралдық шаруашылық және қол еңбегі басым орын алады
- C) Ірі машиналық өндіріске дамыған тауар- ақша қатынастарына негізделеді
- D) Негізгі ресурс ретінде ақпарат саналады, экономиканың бастаушы саласы
- E) Мемлекеттің егемендігі және ұлттық экономиканы жүзеге асырады
- F) Мемлекет пен нарық механизмдерінің араласуы арқылы инновациялық технологияны жүзеге асыруға бағытталған

5. Қажеттілік ұғымының мәнін ашатын анықтамалар:

- A) Шаруашылық қызметтерді қозғаушы күштер
- B) Адамдардың шаруашылық істерін жүзеге асыратын мүмкіндіктері
- C) Экономикалық игіліктерді жасау процесі
- D) Қоғамдық өндірістің, қоғамның экономикалық механизмін реттейтін экономикалық прогресстің өзегі
- E) Тұлғалардың өмір сүруі үшін аса керек мұқтаждықтары
- F) Өмір сүруге қажетті ешнәрсемен алмастыруға болмайтын мұқтаждықтар
- G) Тауарлар мен қызметтерді өндіру процесіндегі табиғи, әлеуметтік және рухани күштердің жиынтығы
- H) Адамның мәдени, рухани мұқтаждықтары

6. Игіліктерді қолдануды кім және қалай қамтамасыз етуді шешу құқығы:

- A) Қауіпсіздік құқығы
- B) Қалдық сипатты құқық
- C) Егемендік құқығы
- D) Мұрагерлікке қалдыру құқығы
- E) Табысты алу құқығы
- F) Иелік ету құқығы

7. Тауардың қасиеттері:

- A) Еңбек құралы
- B) Ұлттық өнім, табыс, сауда
- C) Тұтыну құнына ие зат
- D) Өндірушінің өзі тұтынатын еңбек өнімі
- E) Ұлттық қаржы, қоғамдық табыс
- F) Табыс көзі

8. Салықтың атқаратын қызметтері:

- A) Делдалдық
- B) Қайта бөлу
- C) Фискальдық
- D) Сауықтыру
- E) Танымдық
- F) Тәжірибелік
- G) Баға белгілеу
- H) Реттеуші

9. Қазіргі таңдағы қоғамдық өндірістің маңызды мәселелері:

- A) қоғамдағы еңбек бөлінісі
- B) гуманизациялау мәселесі
- C) өндірістің тиімділігін арттыру
- D) рухани игіліктер ортасын реттеу
- E) жұмыс уақытын жоспарлау
- F) өндірістің экологиясын сауықтыру

10. Сұраныс:

- A) Белгілі уақыт аралығында бағасы анықталған тауарларды нарыққа сатуға ұсыну
- B) Сұраныс ақшалай қамтамасыз етілген тұтынушының қажеттілігі мен сұраныс төлем қабілеттілігі
- C) Өнімнің нақты бағасының тепе-теңдігі
- D) Сату мен сатып алу арасындағы тепе-теңдікті қалыптастыратын бағалар
- E) Тауарға баға төмендегенде тұтынушы оны көп мөлшерде сатып алуы
- F) Сатып алушылардың белгілі уақыт аралығында бағасы анықталған тауарларды сатып алу қабілеттілігі

11. Сұранымның бағадан тыс факторларына қатысты өзгеруі сипатталады:

- A) Сән үлгісіндегі тауарлармен
- B) Бәсекелес өндірушілердің тауарының бағасымен
- C) Нарықтағы сатушылар санымен
- D) Бірін бірі толықтыратын тауарлардың бағасы өзгергенде
- E) Тауар өндірісінің шығындар шамасымен
- F) Тұрғындар табысы жоғарылаған жағдайда
- G) Сапасыз тауарларды өндірушілер санымен
- H) Салықтар мен субсидиялар

12. Негізгі капитал:

- A) Бір өндіріс циклы аралығында ғана қолданылады
- B) Бірнеше өндірістік цикл аралығында қолданылады
- C) Бірнеше ұзақ жылдар бойы пайдаланылады
- D) Қарызға берілген капитал
- E) Кәсіпорынның басты қаражаттары
- F) Әрбір өндіріс циклы сайын өзгертіліп отырады
- G) Өндіріс процесінде өзінің натуралды-заттай түрі өзгеріп отырады

13. Банктік несие түрі:

- A) Тұтынушылық несие
- B) Кәсіпорын несиесі
- C) Тауарға төлемді қалдыру
- D) Халықаралық несие
- E) Коммерциялық несие

14. Өндіріс көлемінің өзгеруіне тәуелсіз бір қалыпты деңгейде төленетін тұрақты шығын:

- A) Қисығы өнім саны абциссасына перпендикуляр болады
- B) Шикізатқа, отынға, қуат көзіне, көлік қызметіне, еңбек ресурстарына жұмсалады
- C) Қисығы өнім саны абциссасына параллель болады
- D) Өнім шығарылмаған уақытта нөлге тең болады
- E) Бастапқы кезде өндіріс көлемінің ұлғаюымен қатар қарқынды ұлғайып отырады
- F) Өнім өндіру процесі басталмастан бұрын пайда болады

15. Өндіріс факторлар нарығы:

- A) Азық-түлік нарығы
- B) Игіліктер нарығы
- C) Тауарлар мен қызметтер нарығы
- D) Капитал нарығы
- E) Жер нарығы
- F) Автомобильдер нарығы
- G) Ақша нарығы
- H) Еңбек нарығы

16. Еңбек нарығы:

- A) Тауарлар мен қызметтерді ұсынатын нарық
- B) Капиталды тауар түрінде ұсынатын экономикалық қатынастар жүйесі
- C) Еңбек нарығындағы ұйымдар
- D) Жұмыс күшіне сұраныс және ұсынысты қамтамасыз етуші экономикалық қатынастар жүйесі
- E) Жұмыс күшін тауар ретінде сату - сатып алу туралы экономикалық қатынастардың жүйесі
- F) Автомобильдер нарығы
- G) Қор биржалары
- H) Ақшаны тауар ретінде сататын және сатып алатын экономикалық жүйе

17. Тұтыну бағаларының индексі:

- A) Қызметтер мен тауарлар жиынын есептейді
- B) Инвестицияға байланысты
- C) Жанама салықтарға байланысты
- D) Жинаққа байланысты
- E) Тұтыну шығындарына байланысты
- F) Қызметтер мен тауарлар «қоржынының» оташа бағаларының өзгеруін сипаттайды

18. AS қисығының классикалық нұсқасына сәйкес ұзақ мерзімдегі жалпы сұраныстың өзгеруі:

- A) Өнім көлеміне емес, баға деңгейіне әсер етеді
- B) Өнім көлеміне әсер етпейді
- C) Инфляция деңгейіне әсер етеді
- D) Баға деңгейіне әсер етеді
- E) Өнім көлемі мен баға деңгейіне әсер етеді
- F) Өнім көлемі мен баға деңгейіне әсер етпейді
- G) ЖҰӨ әсер етпейді

19. Экономикадағы циклдық ауытқуларды тудыратын сыртқы факторлар:

- A) Технологиялардың өзгеруі
- B) Ақша-несие саясаты
- C) Салық саясаты
- D) Инвестициялардың өзгеруі
- E) Саяси оқиғалар
- F) Тұтынудың өзгеруі
- G) Монетарлық саясат

20. Төменде көрсетілген бағыттар мен экономикалық мектептердің қайсысы ХХ ғасырда қалыптасты:

- A) Монетаризм
- B) Маржинализм
- C) Меркантилизм
- D) Кейнсиандық
- E) Физиократизм
- F) Классикалық мектеп

21. Өндіріс формалары:

- A) Постиндустриалдық өндіріс, бұнда қызметтер, ғылым, білім сфералары үстемдік етеді
- B) Салыстырмалы, есептелген, келісімді, болжамды, жоспарланған да түрлері бар
- C) Индустриалдыққа дейінгі өндіріс, бұнда ауыл шаруашылығы мен қол еңбегі үстемдік етеді
- D) Капиталды арттыру, орнықтыру
- E) Реттелген бағалар, бұлардың мөлшерін мемлекеттік органдар реттеп отырады

22. Кәсіпорын қорлары:

- A) Жалпы шығындар
- B) Адамдар бірлестігі
- C) Ақша қаражат жиынтығы
- D) Материалдық игіліктер өндіру
- E) Өнімді сатып алу

23. Жұмыс күшін жалдау кезіндегі қолданылатын тәсілдер:

- A) Қызметкердің ой өрісі
- B) Жұмыспен қамту орталығы арқылы кадрларды жалдау
- C) Жоғары және орта оқу орындарынан мамандарды тарту
- D) Жарнамалық хабарлау мен жаппай ақпараттық құралдар көмегімен кадрларды тарту
- E) Жұмысшының еңбекке қабілеттілігі
- F) Жұмысшының жұмсайтын еңбегінің сапасы, саны және біліктілігі
- G) Еңбек нарығын мемлекеттік реттеу

24. Лаффер қисығын суреттейді:

- A) Салық мөлшерінің минималды шамасында салықтық түсімнің жоғары болуын
- B) Салық мөлшері мен жеңілдіктер арасындағы тура байланысты
- C) Салық мөлшерінің максималды шамасында салықтық түсімнің төмен болуын
- D) Салықтық түсімдер мен салық мөлшерінің арасындағы байланысты
- E) Салық субъектісі мен салықтық жеңілдіктер арасындағы байланысты
- F) Салық көздері мен нысандарының арасындағы байланысты
- G) Салықтық түсімдер мен салық мөлшерінің арасындағы кері байланысты
- H) Салықтық түсімдер мен салық мөлшерінің арасындағы тура байланысты

25. Экономикада толық жұмысбастылықты қамтамасыз етуің экономикалық өсу шарты:

- A) Инвестицияның жоғары нормасы
- B) Қор жинақтау мен инвестицияның төмен нормасы
- C) Қор жинақтау мен инвестиция нормаларын төмендету
- D) Қор жинақтау мен инвестиция нормаларының өсулері
- E) Қор жинақтаудың жоғары нормасы және инвестицияның төмен нормасы
- F) s және i -дің жоғары нормасы
- G) Қор жинақтау мен инвестиция нормаларының жоғары нормасы

**Экономикалық теория
ПӘНІ БОЙЫНША
СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ**

Макроэкономика

1. Табыстар әдісі бойынша ЖІӨ есептеуде қолданылады:

- A) Жалпы жеке инвестициялар
- B) Тұтыну шығындары
- C) Капиталға пайыз
- D) Корпорациялар пайдасы
- E) Жалақы

2. Тұтыну бағаларының индексі:

- A) Теріс шама
- B) Әр жылға есептеледі
- C) Бағалар деңгейінен тәуелсіз
- D) Таза экспортқа тәуелді
- E) Пайыз мөлшеріне тәуелді

3. Атаулы ЖІӨ көлеміне әсер етеді:

- A) Тұтыну шығындары
- B) Бағалар индексінің 1-ден төмен болуы
- C) Тауарлар мен қызметтерді сатып алу мемлекеттік шығындары
- D) Экспорт
- E) Бағалар деңгейінің динамикасы
- F) Жалпы жеке инвестициялар
- G) Импорт

4. Макроэкономиканың зерттеу пәні:

- A) Фирма теориясы
- B) Нарықтық бағаны қалыптастыру механизмі
- C) Өндіріс факторлар нарығында салыстырмалы бағаларды белгілеу
- D) Тұтынушы іс әрекетінің теориясы
- E) Тұрақты экономикалық өсу жағдайын қамтамасыз ету
- F) Инфляция деңгейін төмендету

5. Ағымдарға кірмейді:

- A) Бір тоқсандағы ел экономикасындағы инвестиция
- B) Мемлекеттік бюджет
- C) Бір айдағы шетелден келген туристердің саны
- D) Мемлекет бюджетінің тапшылығы
- E) Ұлттық байлық

6. AS-тің бағадан тыс факторларына:

- A) Байлық салдары
- B) Ақша айналысының жылдамдығы
- C) Пайыз мөлшерлемесінің салдары
- D) Ақша ұсынысы
- E) Технологиядағы өзгерістер
- F) Фирмаларға салынған салықтар
- G) Бағалар деңгейі

7. Кәсіпкерлікке салық артқан сайын:

- A) AD да, AS та қысқарады
- B) AD көлемі өзгермейді
- C) AD қысқарады, AS өзгермейді
- D) AS тұрақты
- E) AS-ке әсер етпейді
- F) AD да, AS та өседі

8. Төлем балансының құрамдық бөлігі ағымдағы операция шотына жататындар:

- A) Қор жинау
- B) Шетел активіндегі өзгеріс
- C) Алтын қоры
- D) Инвестициядан таза табыс
- E) Валютаны тұрақтандыру
- F) Портфельдік инвестиция
- G) Тауар экспорты

9. Классикалық үлгіге сай:

- A) Жиынтық сұраныс деңгейін өндіріс көлемі айқындайды
- B) Экономикада инвестициялар мен жинақтарды әртүрлі факторлар айқындайды және пайыз мөлшерлемесінің өзгеруінен теңестіре алмайды
- C) Экономикадағы жұмыссыздық деңгейі табиғи деңгейіне сай келеді
- D) Жиынтық ұсыныс қисығы тік сызық, оңға-солға жылжи алмайды
- E) Экономика толық қуатпен, ресурстардың толық қамтылу жағдайында жұмыс істейді
- F) Жиынтық ұсыныс қисығы көлденең сызық, оңға-солға жылжи алмайды

10. Кейнстің қарапайым мультипликатор үлгісі көрсетеді:

- A) Табыс өсімінің мемлекеттік шығын өсіміне қатынасын
- B) $\Delta Y / \Delta G$
- C) Инвестиция өсімінің жинақ өсіміне қатынасын
- D) Табыс өсімінің инвестиция өсіміне қатынасын
- E) Салық өсімінің жинақ өсіміне қатынасын
- F) Ақша массасы өсімінің, табыс өсіміне қатынасын
- G) $1/1-b$

11. Жоспарланған шығындар:

- A) Тауар-материалдық қорларға жоспарланбаған инвестиция
- B) Нәлдік табыстағы шығындар
- C) Тауарлар мен қызметтерге жоспарланған үкіметтің, фирмалардың, үй шаруашылықтарының және сыртқы сектордың шығындарының сомасы
- D) Ұлттық табыс өзгерісіне байланысы бар шығындар
- E) Жоспарланбаған инвестицияларды алып тастағандағы нақты шығындар

12. $C = 25 + 0,7(Y - T)$ тұтыну функциясының экономикалық түсінігі:

- A) $C = 25,7$ және қолма-қол табыс өскен жағдайда өседі
- B) Қолдағы табыстың 70 % тұтынуға, ал 30 % қорға жиналады
- C) Қаражат қор жинақтау = 25, ал тұтыну - табыс 0,3-ке өскенде қысқарады
- D) Тұтыну = 0,2, ал қор жинақтау = 0,7
- E) Қолма-қол табыс өскенде қаражат қор жинақтау 0,3-ке өседі, ал тұтыну 0,7-ге азаяды
- F) Қолма-қол табыс өскенде қаражат қор жинақтау 0,3-ке кемиді, ал тұтыну 0,7-ге өседі

13. Тұтыну көлемі 500-ден 700 мың теңгеге дейін, қолда бар табыс 10000-нан 14 000 мың теңгеге дейін өзгерген кездегі тұтынудың шекті бейімділігі:

- A) $200/4000$
- B) $(700-500)/(14000-10000)$
- C) 0,05
- D) $(14000-10000)/(700-500)$
- E) 0,5
- F) 20
- G) - 0,5

14. Тепе-теңдік пайыз мөлшерлемесі мен ақша массасының ауытқуы:

- A) Табыс деңгейінің өзгеруіне
- B) Банктік резерв нормасына
- C) Ақша ұсынысының өзгеруіне
- D) Қор жинағына
- E) Мемлекеттік сатып алу шығындарына
- F) Депозиттерге
- G) Тұтыну шығындары мультипликаторына

15. Ақша мультипликаторының мөлшері байланысты:

- A) ақша базасына
- B) сұраныс көлеміне
- C) өтімділікке
- D) міндетті емес резерв нормасына
- E) ақша массасының өзгеруіне
- F) ақша ұсынысының өзгерісіне

16. Графикте LM қисығынан жоғары жатқан нүктелерде:

- A) Ақшаға тапшылық байқалады
- B) Тауарлар мен қызметтерге сұраныс ұсыныстан артық
- C) Ұлттық табыс көлемі жоспарланған шығындардан кем
- D) Ақша нарығында артықшылық
- E) Тауарлы- материалдық қордың өсуі байқалады
- F) Ақшаға сұраныс оған ұсыныстан көп

17. IS қисығының солға жылжуының себептері:

- A) Мемлекеттік шығындардың азаюы
- B) Инвестициялық шығындардың өсуі
- C) Тұтынушы шығындарының өсуі
- D) Салықтардың көбеюі
- E) Жинақтардың азаюы
- F) Салықтардың азаюы

18. Экономикадағы сұраныс инфляциясына қатысы жоқ құбылыс:

- A) Салықтың азаюы
- B) Инвестициялық шығынның артуы
- C) Әскери шығынның артуы
- D) Еңбек өнімділігінің азаюы
- E) Энергияға шығындардың өсуі

19. Инфляция қарқынын төмендету шаралары:

- A) Дезинфляция
- B) Дефлятор
- C) Инвестиция
- D) Стагфляция
- E) Депрессия
- F) Девальвация
- G) Дефляция

20. Ласпейрес индексі

- A) Қатты қымбаттаған тауарларды арзанына ауыстырудың әсерін ескермейді
- B) Бағалардың жалпы деңгейін төмен түсіреді
- C) Әл-ауқат деңгейінің кемуін назарға алмайды
- D) ЖІӨ дефляторы
- E) Ағымдағы жыл қоржынына кіретін тауарлар жиыны құнының орташа өлшенген бағасы

21. Инфляция мен жұмыссыздық арасындағы өзара байланыс:

- A) Тура байланыс
- B) Лоренс қисығында көрсетілген байланыс
- C) Жұмыссыздық өседі, инфляция да өседі
- D) Филипс қисығында көрсетілген байланыс
- E) Тікелей байланыс
- F) Жұмыссыздық төмендейді, инфляция өседі
- G) Кері байланыс

22. Ағымдағы операциялар бойынша Қазақстан мемлекетінің балансында тапшылық болса:

- A) Фиксалдық саясат жүргізіледі
- B) Импортқа салық салынады
- C) Экспорт қаржыландырылады
- D) Импорт көлемі ұлғайтылады
- E) Ауыспалы валюта бағамы көтеріледі
- F) Тапшылық қаржыландырылады

23. Шағын ашық экономикаға қатысты пікірлері дұрыс:

- A) Таза экспорттың мөлшері ұлттық кіріске тәуелді
- B) Импорттың мөлшеріне тәуелді
- C) Ұлттық жинақ ақша инвестицияға тең болады
- D) Импорттың мөлшері импорттауға шекті бейімділікке тәуелді
- E) Жабық экономика шығысы мультипликатор мөлшеріне тең
- F) Сауда балансының сальдосы міндетті түрде нөлге тең
- G) Инвестициялар мөлшері әлемдік пайыз мөлшерлемесіне тәуелді
- H) Таза қызметтер мен таза ағымдағы трансферттер оң мөлшерді құрайды

24. Еркін айналым бағамының кемшілігі:

- A) Бағалар төмендейді
- B) Сауданың нашарлауы
- C) Белгісіздік
- D) Экспорт тұрақты
- E) Тұрақсыздық

25. Тұрғындардың өсуінсіз және технологиялық прогрессіз тұрақты жағдайда дұрыс тұжырымдама:

- A) Жұмыссыздық деңгейі төмендейді және инфляция жойылады
- B) Капиталмен қарулану етілуі неғұрлым жоғары болса, инвестиция көлемі соғұрлым жоғары болды
- C) Бір жұмысшының жинақтауы бір жұмысшыға шаққандағы капиталдың тозуына тең
- D) Экономикаға инвестиция тарту ұлғая түседі
- E) Бір жұмысшыға шаққандағы инвестиция бір жұмысшыға шаққандағы капиталдың тозуына тең

**Макроэкономика
ПӘНІ БОЙЫНША
СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ**

Маркетинг

1. Тұтынушылар тәртібіне әсер ететін мәдени факторлар:
  - A) Жанұя
  - B) Фирма
  - C) Әлеуметтік класс
  - D) Тауар
  - E) Қоғам

2. Нарықты сегменттеу қағидасы:
  - A) Тауарлық
  - B) Географиялық
  - C) Демографиялық
  - D) Коммерциялық
  - E) Психографиялық

3. Нарықты игеруде (қамтуда) қолданылатын стратегия:
  - A) дифференциалданбаған маркетинг
  - B) креативтік маркетинг
  - C) дифференциалданған маркетинг
  - D) демеуші маркетинг
  - E) халықаралық маркетинг
  - F) бейкоммерциялық маркетинг

4. Тұтыну тауарлары тұтыну әдісіне байланысты бөлінетін топтары:
  - A) оңтайлы сұраныстағы тауарлар
  - B) қызмет түріндегі тауарлар
  - C) күнделікті сұраныстағы тауарлар
  - D) үнемді, экономиялық тауарлар
  - E) алдын ала таңдап алынатын тауарлар
  - F) шикізат түріндегі тауарлар

5. Тауардың бәсекеге қабілеттілігі:
  - A) тауардың сандық сипаттамаларының жиынтығы
  - B) тауар кепілінің болуын қамтамасыз ету
  - C) құндық сипаттамасының жиынтығы
  - D) тауардың кешенділігі
  - E) тұтыну сипаттамасының жиынтығы

6. Тауар таңбасының элементері:

- A) көріністер
- B) дыбыстар
- C) сурет
- D) біріккен әріптер, цифрлар
- E) рәміз/символ

7. Халықаралық маркетингте ескерілетін басты мәдени факторлар:

- A) Елдің технологиясы
- B) Елдің мәдениеті
- C) Елдің саяси тұрақтылығы
- D) Елдің ұлттық ерекшелігі
- E) Елдің экономикалық деңгейі

8. Шетелде сатылатын өнімге баға тағайындауда ескерілетін фактор:

- A) Елдің білімі
- B) Елдің аумағы
- C) Елдің өркениеті
- D) Сұраныс деңгейі
- E) Елдің мәдениеті
- F) Бәсекелестер деңгейі
- G) Елдің діні, тілі

9. Демаркетингке байланысты маркетингтің міндеті мен мақсаты:

- A) тауар сапасын жақсарту
- B) ынталандыруды, сервисті азайту
- C) жарнаманы күшейту
- D) жаңа сату арнасын іздеп табу
- E) тауарға қолжетімділікті жеңілдету

10. Маркетинг тұжырымдамалары:

- A) экономикалық, өндірістік
- B) әлеуметтік, саяси
- C) маркетингтік, нарықтық
- D) тауарлық, нарықтық
- E) өткізу, маркетингтік
- F) саяси, өндірістік
- G) әлеуметтік-этикалық, өткізу

11. Шығу мерзіміне байланысты ақпараттың түрлері:

- A) кепілдемелік ақпарат
- B) айнаымалы ақпарат
- C) бастапқы ақпарат
- D) эпизодтық ауық-ауық ақпарат
- E) анықтамалық ақпарат
- F) тұрақты ақпарат

12. Ақпараттардың міндетіне байланысты түрлері:

- A) ауық-ауық
- B) анықтамалық, ұсынылуы
- C) нормативтік
- D) нарықтық, ішкі
- E) туынды, бастапқы
- F) тұрақты, айнаымалы

13. Географиялық қағида бойынша баға белгілеу:

- A) Аймақтық баға бекіту, яғни бағада өткізу қашықтығын ескеру
- B) Мемлекеттің баға бекітуі
- C) Өнім өндірілген жерде франко-вагон бағасын бекіту, мұнда тапсырушы тасымалдау шығындарын өзі төлейді
- D) Нарық ерекшелігіне байланыстырып баға бекіту
- E) Құрамына жеткізу шығындарын кіргізе отырып бірегей баға бекіту
- F) Тіректі өнімге байланыстырып баға бекіту

14. Тауарлық белгінің түрі:

- A) фирма әнұраны
- B) франшиза
- C) штрих код
- D) фирма белгісі
- E) тауар лицензиясы
- F) фирма символы

15. Коммуникацияны пайдаланудың негізгі мақсаты:

- A) тұтынушыларды үздіксіз зерттеп отыру
- B) тауарды ұтымды жылжыту
- C) тауар/қызмет өндірісін қамтамасыз ету
- D) тауарларды жылжыту мәселелерін дұрыс шешу
- E) аралық делдалдармен жұмыс істеу

16. Арналардың хабарды жеткізу түрі:

- A) Түсіндірме-насихаттаушы (сауда персоналының өкілдері)
- B) Радио коммуникация арналары
- C) Қоғамдық – тұрмыстық (достар, әріптестер, жанұя мүшелері, көршілер)
- D) Баспа коммуникация арналары
- E) Теле коммуникация арналары
- F) БАҚ
- G) Көлденең коммуникация арналары

17. Сатып өткізуді ынталандыру кезінде ерекшеліктер:

- A) сатып алушыға әлеуметтік көмектер көрсету
- B) сатып алуға шақыруларды көбейту
- C) сатып алуға тұтынушыларды талаптандыру
- D) қатаң түрде халықаралық стандартты қолдану
- E) бәсекелестердің сауда көлемін есепке алып отыруы
- F) бәсекелестермен салыстырмалы түрде жұмыс істеу
- G) сатып алушының жанұясымен жақын байланыста болу

18. Маркетингтік жоспарлардың ауқымы бойынша жіктемелік түрлері:

- A) бәсекелестердің іс-әрекетіне байланысты жоспарлар
- B) арнайы тауарлық маркетингке бөлінген шаруашылық жоспары
- C) тұтынушылардың бір тобына бағытталған жоспар
- D) тауардың өмірлік кезеңіне байланысты маркетингтік жоспар
- E) фирманың ішкі нарықтағы маркетингтік жоспары
- F) кәсіпорынның халықаралық нарықтағы маркетинг жоспары

19. И.Ансофф моделінің негізгі талдамалы құндылығы:

- A) Ұзақ мерзімді стратегия
- B) Өтімділікті сақтау немесе жоғарылату үшін төрт балама стратегияны қарастырады
- C) Ақша ағымының стратегиялық балансы бойынша түсініктеме бере алады
- D) Тәжірибеде тәуекелге бару дайындығына және қолда бар ресурстарына байланысты стратегия элементтерін қолдана алады
- E) Тауардың әрбір өмірлік циклінде стратегия тағайындауға болады
- F) Бизнестің сол немесе басқа түрін таңдау кезіндегі табысты қызмет ықтималдығын анықтау үшін қолданылады

20. Макроортаның саяси-құқықтық факторларының негізгі көрсеткіштері:
- A) шектес, бақылауға алынған салалардағы технологиялық өзгерістер қарқыны
  - B) сыртқы саясаттың нарықтың дамуына әсері, саяси тұрақтылық
  - C) ресурстарды тұтыну интенсивтілігіне жеке меншік ұйымның әсерлері
  - D) фирманың және оның бәсекелестерінің инновациялық әлуеті
  - E) технологиялық жаңартулардың қауіпсіздігіне қатал талаптар қойылуы
  - F) энергоресурстары мен шикізат көздерін пайдалану жағдайы мен болашағы
21. Консьюмеризмнің құрылымдық бағыттары:
- A) салыстырмалы түрдегі ақпараттарды талап етуі
  - B) тұтынушылардың құқығының кеңейуі
  - C) жарнаманың сапалы болуын қамтамасыз ету
  - D) тауардың жаңа түрін талап ету құқығы
  - E) фирма туралы мәліметтердің жеткізіліп отырылуы
22. Жаңа тауарды жоспарлаудың экономикалық талдау сатысындағы жұмыстар:
- A) баға жоспарланады
  - B) шығындар есептеледі
  - C) табыс жоспарланады
  - D) сұраныс болжанады
  - E) өткізу жоспарланады
  - F) сату көлемі жоспарланады
  - G) пайда есептеледі
23. «Орта шығындарға пайданы қосу» әдісінің сипаттамалары:
- A) пайданы жоспарлау негізінде шығындар анықталады
  - B) тұтынушылар сұранысы мен бәсекелестердің есепке алынбауы
  - C) тұтынушының сұранысы есепке алынады
  - D) шығынға қосылатын пайданың дифференциалдану мүмкіндігі
  - E) бәсекелестердің ерекшелігі бірінші орынға қойылады
  - F) статистикалық жолмен шығындар анықталады
  - G) тауардың өзіндік құнына пайданы қосу
24. Маркетингтік жоспарлар белгілеріне байланысты жіктеледі:
- A) зерттеу әдісі бойынша
  - B) ауқымы бойынша
  - C) жүргізу құралы бойынша
  - D) жасалу жылдамдығы бойынша
  - E) берілу нысаны бойынша
  - F) мерзім ұзақтығы бойынша
  - G) қатысушылары бойынша

25. Бейкоммерциялық маркетинг қолданыста болады:
- A) мемлекеттік шараларды ұйымдастыру кезінде
  - B) мақсатты аудиториямен қарым-қатынасты құру кезінде
  - C) өзінің позициясын (орналасуын) құру кезінде
  - D) аралық делдалдар арасында қолданылады
  - E) спорттық шараларды ұйымдастыру кезінде
  - F) тауарды сатып өткізу және жарнамалау кезінде
  - G) өзінің беделін жоғарылату (өзгерту) мақсатында

**Маркетинг
ПӘНІ БОЙЫНША
СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ**

Менеджмент

1. Координация (үйлестіру):

- A) Болжамдау
- B) Тиімділік
- C) Сәйкестік
- D) Ұйғару
- E) Байланыс

2. Мәлімет алудың кезеңдері:

- A) Жөнелтушіге беру
- B) Алушыны іздеу
- C) Идеяны жөнелтушіге табыстау
- D) Символдарды таңдау
- E) Кодтау және канал таңдау
- F) Идеяның пайда болуы

3. Перспективалық шешімге жатады:

- A) Кәсіпорынды дамытудың мәдени жоспарлары
- B) Ірі мал шаруашылық кешендерін салу
- C) Жеке адамдардың келісімінсіз шығарылған шешім
- D) Ұжымның келісімінсіз шығарылған шешім
- E) Бағдарланбаған шешім
- F) Кәсіпорынды дамытудың әлеуметтік жоспарлары
- G) Басшының өзі ешбір талқылаусыз шығарған шешімі

4. Ұзақ мерзімдік жоспарлау объектілері:

- A) Еңбек жоспары
- B) Өндіріс қуаттары
- C) Табыс жоспары
- D) Өндірістік жоспар
- E) Ұйымдық құрылым

5. Екінші қажеттілікке жататындар:

- A) Жыныстық қарым-қатынас
- B) Билік ету
- C) Су
- D) Ауа жұту
- E) Өзін құрметтеу
- F) Тамақ
- G) Ұйықтау

6. Мотивацияның іс жүргізу теориясына кіретін теориялар:

- A) Талаптану теориясы
- B) Мотивация моделі
- C) Әділдік теориясы
- D) Қажеттілік пирамидасы
- E) Үміттену теориясы

7. Дау -жанжал:

- A) Дауласу
- B) Өндіріс жағдайларда технологиялық ахуалдың дұрыс жолға қойылмауы
- C) Мәмлеге келе алмау
- D) Екі немесе одан да көп адамдардың арасындағы пікір қайшылығы
- E) Еңбек жағдайының нашарлығы, міндеттердің айқын белгіленбеуі

8. Топаралық жанжалдың себептері:

- A) ұйымда ресми және биресми топтардың болуы
- B) адамдардың құндылықтарының әртүрлілігі
- C) адамдардың білім деңгейлерінің әртүрлілігі
- D) адамдардың көзқарастарының әртүрлілігі
- E) адамдардың қажеттіліктерінің әртүрлілігі
- F) сызықтық және штабтық персоналдардың әртүрлі көзқарастары
- G) басшылардың шектеулі ресурстарға деген күресі

9. Ғылыми менеджмент мектебінің өкілдері:

- A) Г.Эмерсон (1853-1931)
- B) А.Файоль (1841-1925)
- C) М. Вебер (1864-1920)
- D) Э.Мэйо (1880-1949)
- E) Г.Форд (1863-1947)
- F) Ф.Гилберт (1868-1919)

10. "Жеті жарғы" заң жинақтарында мемлекетті басқару жөніндегі өз пікірлерін мазмұндаған қазақтың көрнекті өкілдері:

- A) Кенесары хан (1802-1847)
- B) Әбілхайыр хан (1693-1748)
- C) Төле би (1663-1756)
- D) Қазыбек би (1667-1763) және Айтеке би (1682-1766)
- E) Айтеке би (1682-1766) мен Абылай хан (1711-1781)
- F) Тәуке хан (1680-1715)

11. Адамдық қатынастар мектебінің өкілдері:

- A) Ф.Герцберг
- B) Л.Урвик
- C) Р.Блейк
- D) К.Арджерис
- E) М.Фоллет
- F) Э.Мэйо
- G) А.Файоль

12. В.Зигерт пен Л.Лангтың атап көрсеткен наразылық туғызатын қателері:

- A) Қызметкерлерге қолайлы ойластырылған стандарттарды белгіле
- B) Екі жақты қарым-қатынасты белгіле
- C) Стандартқа жеткені үшін мадақта
- D) Жасырын бақылау реніш тудырады
- E) Бақылау қақтығыспен шешілмеуі тиіс
- F) Өз қорытындынды іште сақтама

13. Энтони бойынша басқару ісінің категориялары:

- A) Күнделікті бақылау
- B) Өзін-өзі бақылау
- C) Жедел бақылау
- D) Басқару бақылауы
- E) Алдын ала бақылау
- F) Стратегиялық жоспарлау

14. Топқа кірудің басты себептері:

- A) Мүдделілік, пайдаға жетудің жолдарын жеке іздестіру
- B) Топтық нормасы, ондағы мүшелердің қызметтік рөлі
- C) Өзара жәрдемдесу, тығыз қарым-қатынас
- D) Құрамында болу сезімі
- E) Мөлшері, құрамы
- F) Топтасқандағы келіспеушілік
- G) Діни нанымдар мен әдет-ғұрыптар

15. Басшының мақсаты:

- A) Басқалардың өзіне бекітілген жұмысты орындауына ықпал ету
- B) Қызметтің бірыңғай тұтас интеграциялануы
- C) Өкілеттілікке қоса, билігінің болуы
- D) Мәжбүрлік ету
- E) Мамандандырылған қызметтің бірыңғай тұтас синтезделуі
- F) Бұйрық беру арқылы нәтижеге жету

16. Творчестволық (шығармашылық) ықпалдың сипаты:

- A) Ой-өрісін дамытуға тырысу
- B) Шығындарды азайтуға күш салу
- C) Жазалаудан қауіптену
- D) Көтермелеу әдісін қолдану
- E) Жаңа проблемаларды шешуге ұмтылу

17. Басқару тәсілі:

- A) Басқару процесінде қолданылатын тәсілдер, амалдар
- B) Шешім қабылдау
- C) Жұмыскерлер мен еңбек ұжымына ықпал ету
- D) Басқару ісін жүзеге асырудың жиынтық тәсілдері
- E) Тиімді басқару жолдарын іздестіру

18. Биліктің негізі формалары:

- A) шешім қабылдауға негізделген билік
- B) заңды билік
- C) коммуникацияға негізделген билік
- D) көмек көрсетуге негізделген билік
- E) қайшылыққа негізделген билік
- F) ақпараттық билік

19. Жеке билік – бағынушылар жағынан билік иесіне:

- A) сенім арту, жақсы қарым-қатынас орнату
- B) билік көрсету
- C) сенімсіздік білдіру
- D) жағыну
- E) әсер ету
- F) жанжал көрсету

20. Шешім қабылдау мақсатында мәлімет жинау үшін қолданылатын тәсілдер:

- A) Жекелей бақылау жүргізіледі
- B) Индуктивтік және дедуктивтік қорытындылау жасалынады
- C) Сапалы мәліметтерді зерттеу үшін логикалық амалдар қолданылады
- D) Ең қолайлы шешімді таңдап алу
- E) Әртүрлі дәлелдеу тәсілдері қолданылады
- F) Тиімді нұсқаларды таңдап алу

21. Пайданы жоспарлаудың неғұрлым кең тараған тәсілдері:
- A) Капиталға қажеттілікті анықтау
  - B) Деректерді талдау
  - C) Күрделі қаржы жоспары
  - D) Шығын деңгейін талдау
  - E) Тиімділік лимитін талдау
22. Жарнама шараларының жоспарына жататыны:
- A) Жарнама науқандарын өткізу
  - B) Жарнама қаржыларын бағалау
  - C) Бәсекелестер қабылдаған шараларды ескеру
  - D) Бәсекелестер жұмсаған қаржыны анықтау
  - E) Жарнаманың тікелей тиімділігін дәл анықтау
23. Ұйымдардың органикалық түрлерінің сипаттамасы:
- A) мақсаттар мен міндеттер белгілі
  - B) міндеттер қарапайым және анық
  - C) бар билік мойындалады
  - D) кадрларды таңдау критерийлері субъективті
  - E) сыйақы беру жүйесі субъективті
  - F) еңбекақы ынталандырады
  - G) қарым-қатынас формальды емес және жеке сипатта
24. Ұйымдардың механистикалық түрлерінің сипаттамалары:
- A) қажетті жұмыскердің болуы
  - B) әр жұмыскердің өз рөлін білуі
  - C) ресми қарым-қатынас
  - D) басқару субъектісінің ішіндегі байланыстарды ұйымдастыру
  - E) басқару жүйесін ұйымдастыру
  - F) кадрларды таңдау критерийлері объективті
  - G) сыйақы жүйесі объективті
25. Топтық пікірлестік:
- A) Жоспарлау және ұжымдық еңбек
  - B) Діни нанымдар мен әдет-ғұрыптар негізі бойынша
  - C) Жеке адамдардың көз қарасы
  - D) Ұйымның мақтаныш сезімі, мақсатқа жету, табыстылық
  - E) Топ бірлігін, ұйымшылдығын, ауызбіршілігін жақтауы
  - F) "Келіспеушілікке жол бермеу керек" деп есептеу
  - G) Мәселелердің күделенуінен

**Менеджмент
ПӘНІ БОЙЫНША
СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ**